

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

СПРАВА «ЛОБОДА ПРОТИ УКРАЇНИ»

(CASE OF LOBODA v. UKRAINE)

Заява № 8865/06

Стислий виклад рішення від 17 листопада 2016 року

У травні 2001 року щодо заявника, директора фермерського господарства та акціонера підприємства, прокуратурою Борзнянського району Чернігівської області було порушено кримінальну справу за підозрою у заволодінні майном підприємства шляхом обману.

06 червня 2001 року слідчим Борзнянського РВ УМВС України в Чернігівській області (далі – міліція) без участі захисника було допитано заявника як свідка. За результатами досудового розслідування заявнику було пред'явлено обвинувачення у вчиненні шахрайства.

13 серпня 2003 року Борзнянський районний суд Чернігівської області (далі – районний суд) визнав заявника винним у вчиненні інкримінованого йому злочину. Водночас, суддя постановив окрему ухвалу, якою критикувалися дії слідчого міліції щодо допиту заявника як свідка, та в якій було зазначено, що докази, отримані внаслідок цього допиту, не були враховані під час засудження заявника. Заявник оскаржив вирок районного суду в апеляційному та касаційному порядку.

28 жовтня 2004 року Верховний Суд України розглянув касаційну скаргу заявника у присутності прокурора, але за відсутності заявника, та залишив її без задоволення, а рішення суду першої інстанції без змін.

До Європейського суду з прав людини (далі – Європейський суд) заявник скаржився за пунктом 1 статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція), що допит 06 червня 2001 року було проведено із порушенням його права на захист, а також, що під час касаційного провадження у його справі не було дотримано принципу процесуальної рівності сторін. Крім того, заявник скаржився за пунктом 1 статті 6 Конвенції, що йому не було повідомлено про характер обвинувачень після порушення щодо нього кримінальної справи у травні 2001 року; що національні органи помилково відхилили докази, що підтверджували його невинуватість, та що провадження в цілому було надмірно тривалим. Заявник також стверджував про порушення статті 2 Протоколу № 7 до Конвенції.

Розглянувши скаргу заявника за пунктом 1 статті 6 Конвенції щодо порушення його права на захист під час допиту 06 червня 2001 року Європейський суд вказав, що заявник не надав належне обґрунтування тверджень, що отримані під час його допиту свідчення, було використано як доказову базу для засудження заявника, або будь-яким чином вплинули на висновки національних органів щодо визнання його винним у вчиненні злочину. Європейський суд відхилив цю скаргу у зв'язку з її необґрунтованістю.

Щодо скарги заявника на порушення принципу процесуальної рівності сторін під час розгляду його касаційної скарги у Верховному Суді України Європейський суд посилався на свою попередню практику у справах проти України та зазначив, що відповідно до національного законодавства, чинного на той час, прокурор, на відміну від підсудного, мав перевагу бути присутнім на подібних засіданнях Верховного Суду України та усно викласти свою позицію перед колегією з трьох суддів. Європейський суд дійшов висновку, що у цій справі процесуальна справедливість вимагала, щоб заявнику також було надано можливість усно виступати у судовому засіданні, та що принцип процесуальної рівності сторін не було дотримано у цій справі. Відповідно, Європейський суд констатував порушення пункту 1 статті 6 Конвенції.

Інші скарги заявника за пунктом 1 статті 6 Конвенції та статтею 2 Протоколу № 7 до Конвенції, Європейський суд розглянув та відхилив у зв'язку з їх необґрунтованістю.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Оголошує* прийнятною скаргу щодо порушення принципу рівності сторін під час касаційного провадження, а решту скарг у заяві – неприйнятними;
2. *Постановляє*, що було порушення пункту 1 статі 6 Конвенції у зв'язку зі стверджуваним порушенням принципу процесуальної рівності сторін під час касаційного провадження;
3. *Постановляє*, що встановлення порушення само по собі становить достатню справедливую сатисфакцію моральної шкоди, якої зазнав заявник;
4. *Відхиляє* решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції».